

HET CULTUURBELEIDSPLAN

Hoe maak je een cultuurbeleidsplan voor je school? Hieronder staat het stap voor stap aangegeven. Kom je er niet uit? Neem dan contact met ons op.

Stap 1: Onze School

Geef antwoord op de volgende vragen. Maak van de antwoorden op de vragen een lopende tekst en gebruik die als inleiding.

- Wat is onze missie/visie op onderwijs?
- Wat voor onderwijs geven we?
- Wat zijn speerpunten en kernwaarden?
- Hoe werken we?
- Welke (onderwijs)activiteiten hebben we in een jaar?
- In welke omgeving staat de school?
- Hoe ziet de leerling populatie eruit?

Stap 2. Visie op cultuureducatie

Bepaal samen wat de visie op cultuureducatie is. Je kan een visie opstellen door samen te bepalen wat je met cultuureducatie op school wilt bereiken. Het kan zijn dat jullie bovenschools een visie hebben op cultuureducatie of dat jullie al jaren dezelfde visie hebben. Bespreek in het team of deze visie actueel is en (nog steeds) bij jullie past en stel hem eventueel bij. Inspiratie: Cultuur draagt bij aan de brede ontwikkeling van kinderen (zie youtu.be/bwdlnGg-4RE). Neem de visie, zodra deze is vastgesteld, op in het plan.

Stap 3. De plek van cultuur

Definieer: waar in het curriculum zou cultuur passen, helpen? Gebruik hiervoor eventueel het formulier Hey hier past cultuur! (zie bijlage 1). Neem de uitkomsten op in het plan.

Stap 4. Doelen

Definieer welke doelen jullie met cultuureducatie willen halen. Globaal kan je:

1. Lessen verbreden met cultuur
2. Lessen verrijken met cultuur
3. Lessen vervangen door cultuur

Waar kiezen jullie voor?

- Bepaal dit samen.
- Kijk naar aanleiding van de gekozen plek voor cultuureducatie ook welke onderwijsinhoudelijke (kern)doelen je met cultuureducatie wilt halen.
- Kies verder welke doelen je nog met cultuureducatie wilt halen (zie bijlage 1).
- Neem de uitkomsten op in het plan.

Stap 5. Huidige situatie

Beschrijf wat de huidige situatie voor cultuureducatie bij jullie op school is. Hulpmiddelen:

- Bestaande (verouderde) programma's of plannen voor cultuureducatie
- Een inventarisatie van wat jullie nu al schoolbreed aan cultuureducatie doen
- De nulmeting

Stap 6. Inzet cultuureducatie

Bespreek en definieer samen: wat wordt jullie invalshoek voor cultuureducatie? Gaat cultuureducatie bij jullie aan onderwijsdoelen meewerken? Zo ja, aan welke?

De globale mogelijkheden:

1. Cultuur inzetten bij de zaakvakken; rekenen, taal, lezen en wereldoriëntatie.
2. Cultuur inzetten bij sociaal emotionele ontwikkeling.
3. Cultuur inzetten bij een specifiek onderwijsconcept.
4. Cultuur inzetten bij de ontwikkeling van 21e eeuw vaardigheden bij kinderen.

Welke past bij jullie? Bespreek dit samen. Gebruik hiervoor het (al ingevulde) formulier Hey hier past cultuur! (zie bijlage 1), of de inventarisatie.

Stap 7. Beschrijving gewenste situatie

Verwerk de resultaten van de vorige stappen tot een beschrijving van de gewenste situatie op school.

Willen jullie verrijkend/verdiepend of verbredend gaan werken? Neem dit mee in het plan.

Verrijkend of verdiepend werken:

Beschrijf bij welk vakgebied of welke methoden, leerlijnen en lessen je cultuureducatie wilt gaan inzetten en op welke manier je dit wilt doen (bijvoorbeeld 1 keer in de week of in de vorm van een project).

Verbredend werken:

Beschrijf welke cultuureducatie jullie aan bod wilt laten komen en op welke manier jullie dit willen doen (bijvoorbeeld 1 keer in de week of in de vorm van een project).

Stap 8. Programma cultuureducatie

Maak een plan van aanpak om tot een programma te komen. Zorg dat je in ieder geval de volgende twee zinnen kan aanvullen:

- o Vanaf volgend schooljaar ziet ons programma cultuureducatie er als volgt uit...
- o Zogaanwehetheden...

Maak vervolgens het programma. Inventariseer: *waar werken jullie al zoals aangegeven in de gewenste situatie?* Gebruik hiervoor eventueel de eerder gedane inventarisatie. Bepaal van hieruit samen:

- Waar zijn nog gaten?
- Bij welke lessen of groepen?
- Hoe willen jullie deze (laten) vullen?
- Welke vragen moeten er dan gesteld worden aan culturele partners?

Maak van de uitkomsten een overzicht en neem dit op in het plan.

Stap 9. Inzet van talenten en het cultureel netwerk

Geef samen antwoord op de volgende vragen en de antwoorden op in het plan.

- Welke culturele partners hebben we nodig voor de realisatie van de gewenste situatie? hebben we die in huis of moeten we ze buiten school zoeken?
- Welke culturele partners hebben we al?
- Welke talenten hebben we nog nodig?
- Welke talenten hebben teamleden, ouders, vrijwilligers en/of kinderen en zijn die ook in te zetten?
- Welke partners missen we nog en hoe gaan we die zoeken?

Op de volgende manieren kunnen culturele partners gevonden worden:

1. Voor contactgegevens van culturele experts en ontwikkelde producten: 'Op de kaart'.
2. Voor thema's en lessuggesties ga je naar cultuurpad.nl en type je zoekterm in de zoekbalk.
3. Eigen talenten en die van elkaar (collega's, ouders, kinderen, vrijwilligers) ontdekken met het talentenspel! (zoek op de term talentenspel op cultuurpad.nl).

Stap 10. Organisatie van cultuureducatie

Beantwoord samen de volgende vragen en neem de antwoorden op in het plan.

- Wat wordt de rol van onze icc'er?
- Organiseert iedereen voor zijn eigen klas?
- Kunnen we samenwerken op cluster- of stichting niveau?
- Welke netwerken hebben we al (binnen de regio en bijvoorbeeld SIEN)?
- Hoe kunnen we verder (regionaal) samenwerken?
- Welke faciliteiten zijn er op school?

Bepaal samen wie waarvoor verantwoordelijk is. Gebruik daarvoor eventueel het formulier taakverdeling cultuureducatie (zie bijlage 3).

Als je het handig vindt, gebruik dan de volgende tekst als aanzet:

De cultuurcoördinator:

Icc'ers geven cultuureducatie handen en voeten op school. Voor de taak van icc'er staan 50 taakuren op jaarbasis. Onze school heeft twee icc'ers: ... (namen invullen).

Taakverdeling cultuur coördinatoren, leerkrachten en directeur

Beleidsontwikkeling en sturing:

In nauwe samenwerking met de directie, het schoolteam en vaak ook het bestuur ontwikkelt de cultuurcoördinator (icc'er) het beleidsplan cultuureducatie waarin de gezamenlijke visie op kunst en cultuur staat beschreven.

Programma cultuureducatie:

Samen met het schoolteam bepaalt en regisseert de icc'er het activiteitenprogramma (jaarprogramma) voor de school. Verzamelen vragen van teamleden en deze bij het lokale of regionale loket stellen.

zoek gaan naar experts in de database.

Het jaarprogramma wordt voorgelegd aan de directie van de school die het programma vaststelt en de kaders voor de financiën aangeeft (denk aan budget per leerling, etc.). De financiële verantwoordelijkheid ligt bij de directeur. Stem samen af hoe de financiële afhandeling geregeld is.

Twee keer per jaar evalueren we het jaarprogramma vanuit visie en beleid; wat waren we van plan? Hoe loopt het programma? Is bijstelling nodig? Deze evaluatie vindt plaats in januari en mei en wordt binnen het icc-netwerk van onze stichting besproken.

Netwerken en samenwerken:

De cultuur coördinatoren houden contacten met externe betrokkenen culturele experts, educatieve-, nascholings- en begeleidingsinstellingen, subsidiegevers, fondsen, sponsors, collega cultuurcoördinatoren en neemt deel aan netwerkbijeenkomsten.

Informatie en communicatie:

Door het belang van cultuureducatie uit te dragen en anderen te enthousiasmeren voor kunst en cultuur, creëren de cultuur coördinatoren draagvlak bij de directie, het schoolteam, leerlingen en ouders. Jullie ontwikkelt en bepaalt de PR en de content voor beleidsdocumenten, schoolwebsite en nieuwsbrieven. Daarnaast wordt de informatie over het programma cultuureducatie verzamelt.

Planning en coördinatie:

De coördinatie van het cultuuronderwijs is een belangrijke taak. De cultuur coördinatoren zorgen dat de grote lijnen worden uitgezet en dat plannen – tijdig en binnen het budget - uitgevoerd worden.

Stap 11. Budget / begroting

Bespreek, inventariseer en definieer samen:

- o Wat gaat ons programmakosten?
- o Met welke middelen organiseren we dit?
- o Landelijk is er €11,50 per leerling per jaar beschikbaar. Hoe kunnen we nog extra middelen krijgen?

Maak samen een overzicht van de kosten en inkomsten. Gebruik daarvoor eventueel de modelbegroting cultuureducatie (zie bijlage 4).

Stap 12. Volgen en borgen

Het bereiken van jullie gewenste situatie voor cultuureducatie valt of staat met het bijhouden van wat jullie letterlijk doen. Als je weet hoe iedereen elk jaar aan cultuureducatie werkt, weet je ook hoe jullie doorgaande lijn cultuureducatie eruit ziet. Hou dit dus bij. Je kan hiervoor het door Cultuurpad ontwikkelde BinK gebruiken. Gratis voor scholen aangesloten bij Cultuurpad. Check www.metbink.nl of neem contact op met Cultuurpad voor een demonstratie.

Beschrijf ook hoe en hoe vaak het cultuurbeleid wordt geëvalueerd en indien nodig wordt bijgesteld. Daarnaast op grond van welke doelen of onderwerpen wordt geëvalueerd, en wie er bij die evaluatie wordt betrokken (zie bijlage 3).

Stap 13. De finishing touch

A Beschrijf kort wat het doel van dit cultuurplan is voor jouw school en neem dit op bij de inleiding. Vermeld dat dit plan is geschreven door (jouw naam) in het kader van de icc cursus. Als je het handig vindt, gebruik dan de volgende tekst:

Dit is het beleidsplan cultuureducatie van basisschool ....., geschreven in het kader van de cursus cultuurcoördinator. Onze school wil (beschrijf hier kort wat jullie willen bereiken met cultuureducatie). In schooljaar .... zijn we begonnen aan onze zoektocht op weg naar een integrale aanpak voor cultuureducatie. We starten onze zoektocht met:

- wat vinden we cultuureducatie
- wat doen we al?
- Waar willen we naar toe?

In een teamsessie hebben we onze visie op cultuureducatie en de richting voor de toekomst bepaald. Met deze input hebben we dit beleidsplan geschreven en gaan we de komende jaren verder aan de slag.

B Beschrijf actiepunten op korte en lange termijn. Beschrijf per actie:

- o wat, wie dit organiseert
- o wanneer dit gebeurt
- o de kosten die aan de actie zijn verbonden
- o hoe deze kosten gedekt worden

C Maak één alinea waarin je heel kort schrijft wat de gewenste situatie op het gebied van cultuureducatie is, wat jullie aanpak gaat worden en verwijst naar het cultuurbeleidsplan. Deze alinea is voor jullie schoolplan en/of ontwikkelplan.

2. Educatieve doelen

- Verrijking van het schoolklimaat en de onderwijskundige leeromgeving.
- Cultuureducatie biedt inspiratie voor vernieuwingen, zoals integrale aanpak, verrijking WO-thema's, samenwerking, onderzoekend leren, etc.
- Cultuureducatie doet een beroep op meer dan alleen cognitieve vaardigheden, ook voor de leerkrachten.
- Leerlingen ontdekken dat thematisch onderwijs niet alleen binnen het schoolgebouw plaatsvindt, maar zeker ook daarbuiten. Levensrecht leren!
- De activiteiten dienen aan te sluiten bij het niveau en de belevingswereld van de leerlingen.

3. Ervaringsgerichte doelen

- Bevordering van cultuur participatie nu en later.
- Leerlingen ontdekken wat hun talenten zijn en waar de interesse ligt. Ontdekken waar je goed in bent!
- Bevordering sociale cohesie en versterking van burgerschap; maatschappelijke betrokkenheid vergroten.
- Ontwikkelen positieve houding ten aanzien van kunstencultuur.
- Meer waardering voor multi-culturele samenleving door kennismaking met andere culturen (kerndoel 38).
- Kinderen moeten kunnen ervaren/ontdekken dat iedereen cultuur op zijn eigen manier kan beleven. Er zijn vele culturen in ons land en verspreid over de hele wereld. Kinderen moeten leren om een eigen mening te vormen en te leren kijken naar verschillen/overeenkomsten tussen diverse culturen. Ervaren en ontdekken wat de ideeën zijn achter verschillende culturen en begrijpen dat de waarde ervan voor iedereen anders kan zijn.

4. Ontwikkelingsgerichte doelen

- Leerlingen kennis laten maken met de culturele omgeving (lokaal, regionaal, provinciaal).
- Gebruik maken van de culturele omgeving van de school en hierdoor hun kijk op de omgeving verrijken.
- Horizon van leerlingen verbreden door op zoveel mogelijk manieren geïntegreerd in diverse (vak) gebieden cultuureducatie aan te bieden.
- Ervaren door doen – een beroep doen op andere intelligenties zoals fantasie, creativiteit en nieuwsgierigheid.
- Leerlingen leren zich te uiten door middel van kunst en cultuur (expressie).
- Werken met, leren van en onderzoeken van materialen waarmee ze normaal niet zo vlug in contact komen. Dingen leren door ergens heen te gaan, nader te bekijken, en dergelijke.

BIJLAGE 3. FORMULIEER TAAKVERDELING CULTUUREDUCATIE

TAAK	ICC'ER	DIRECTIE	TEAMLEDEN
Beleidsontwikkeling			
Coördinatie op schoolniveau			
Uitvoering op bouw- of groepsniveau			
Deelname aan netwerken			
Contacten met culturele omgeving			
Deskundigheidsbevorderings team			
Financiële planning			
Fondsenwerving			
Financiële verantwoording			
Interne communicatie			
Externe communicatie			
Evaluatie en borging			

BIJLAGE 4. MODELBEGROTING CULTUUREDUCATIE

Inkomsten

BRON	€	AANDACHTSPUNTEN
prestatiebox aantal leerlingen x €11,50	€	
Gemeente budget voor cultuureducatie	€	
Impuls Brede Scholen Sport en Cultuur (cultuurcoach)	€	
Culturele Fondsen	€	
Sponsoring	€	
Incidentele acties	€	
Ouderbijdrage	€	
Overig	€	
....	€	
....	€	
....	€	
TOTAAL	€	

Uitgaven

UITGAVE	€	AANDACHTSPUNTEN
kunst/cultuurmenu bedrag x aantal kinderen	€	
vaste excursies	€	
bibliotheekabonnement	€	
methodes	€	
overig	€	
....	€	
....	€	
....	€	
TOTAAL	€	

Begroting

Totaal inkomsten	€
Totaal uitgaven	€
Totaal beschikbaar voor schooljaar	€

